

Kézműves foglalkoztató

Készíts koi pontyot!

Szemet gyönyörködtető látványt nyújtanak ezek a színes, foltos halak. Önfeledten úszkálnak, eszegetnek, és mi elnézegetjük furcsa, dinamikus mintájukat, élénk színeiket, amik érdekes ellentétben állnak a japán kertkultúra nemes egyszerűségével és visszafogott eleganciájával. Zöld szigetünkre, a törpe és az óriás fa mellé mi is elkészítjük ezt a szabálytalan szépségű pontyot.

Szükséges anyagok és eszközök

sablon, újrahasznált kisméretű karton, színes ezüstpapírok, ceruza, filctoll, stiftes ragasztó, tű, cérna, olló

A sablont másold át egy újrahasznált kartonra. Nem kell tenyérynél nagyobb, egy ekkora papírdarabra akár két halacska is készíthetsz. Annyira más a színük, a mintájuk, hogy érdemes legalább kettőt beereszteni a japánkerted tavacskájába!

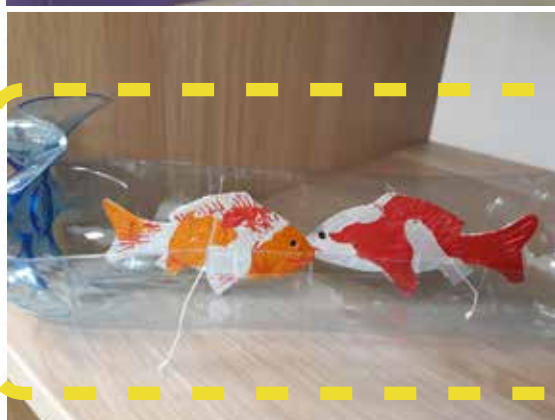
Az alapforma kivágása után dönts el, milyen legyen a koi mintája, színe. Az egységes piros, narancs, erős sárga színtől a szinte teljesen fehérig ezerféle mintában pompáznak ezek a halak. Mivel én gyűjtöm a desszertes ezüstpapírokat is, ezek közül választottam ki két színt: pirosat és narancssárgát. A ponty testének alapszínéül a papír ezüstös oldala szolgál. Ezt egyszerűen egy stiftes ragasztóval ragaszd rá a kivágott halformára. Csak nagyjából vágd körbe, hogy mégis lásd, hol helyezkednek el a hal testrészei. Erre az ezüstpapírra ragasztjuk rá a következő, most már a szín-réteget, azaz az ezüstpapír színes oldalát.

Itt több technikával élhetsz: vagy beborítod színnel az egész formát, de csak itt-ott ragasztod le a papírt. Valamilyen hegyes szerszámmal foltszerűen, óvatosan „visszakaparod” az ezüst-rétegig. Ahol nincs ragasztó, onnan egykettőre el tudod távolítani a színes papírt. Ahol le van ragasztva, ott meghagyod a színes papírt, az lesz a koi foltja. Eszközként persze ne túlságosan hegyes dologra gondolj: zsákvarrótú vagy sima varrótú, esetleg egy darts nyíl tökéletesen megteszi. Óvatosan dolgozz: egyrészt vigyázz a kezedre, meg ne szúrd magad, másrészt vigyázz a papírra, vékony, finom mozdulatokkal kell dolgoztatnod, hogy az ezüst alapszín ne sérüljön meg. A másik lehetőség, hogy az ezüstös haltestre eleve összetépkedve ragasztod fel a színes réteget. Nem könnyű ilyen kicsi felületeket bekenni a ragacssal, s ezt szépen rásimogatni az alapra, de legfeljebb kezet mosol a ragasztás után.

Ha úgy érzed, hogy kívánczik még valami a koi testére, akkor nyugodtan kiegészítheted a mintákat alkoholos filctollal (ez nem fog elmaszatolódni), amivel berajzolhatod a szemeket, száját és a koikopoltyúját is.

Már csak egy, de fontos feladat van hátra: jelezni kell az úszók mintáit, illetve ha van valamilyen pikkelyszerű, domború felület, akkor rásimogathatod a hal ezüstös testét. Az ezüstpapír kellő finomsággal, óvatossággal kezelve szépen mintázható. Próbáld ki egy másik papíron! Akár a pénzérmék oldalain, de akár a kislyukú sajtreszelőre is rásimogathatod nagyon óvatosan ezt a próbapapírt. Mikor látod, hogy mi az az erő, nyomás, amit elvisel a papír, akkor rajzold be most már az „igazi” halra az úszók mintáját, simítsd rá a testet a domborodó, pikkelyes formára. Ha nincs ilyen, akkor óvatosan, a nagyobb felületre rajzold be a pikkelyek hálószerű mintáját. Szépen látszik majd a domborodás, ha jó szögben éri a fény a koi testét.

Egy kékes-zöldes színű kisebb pillepalackot hosszában félbe vágva már kész is lehet a pontyok medencéje. A műanyagba két oldalra kisebb bemetszést ejtve, a cérnát, melyre felfűztük a halakat, jól lehet rögzíteni, de ha úgy tartja kedved, ki is tudod venni a halacskaidat, hogy megmutasd a kíváncsi látogatóknak.

Kézműves foglalkoztató

Készíts platán fát!

A gyönyörű, öreg platán az állatkert legidősebb fája, már akkor itt állt, bár még nem ilyen tekintélyes méretekkel, mikor az Állatkert immár 154 évvel ezelőtt megnyitotta kapuit. Mivel a platánok nem sűrű lombú fák, ezért mi sem tele körrel fogjuk jelezni koronáját. Így ugyan többet kell dolgozgatnunk a kialakításán, de jellegében jobban emlékeztet majd a napsütést és szelet átengedő, levegős lombozatra.

Szükséges anyagok és eszközök

papírhenger, sajtosdoboz, maradék zöld és szürkés papírok, karton, ceruza, olló, ragasztó, öreg radír vagy habgumi, sniccer vagy kés

Hogy stabilan megálljon ez a faóriás, szükségünk lesz egy lapos dobozra, ez lesz a stilizált talaj, amibe kapaszkodik. Legpraktikusabb az ömlesztett sajtok doboza, teteje vagy alja, teljesen mindegy. Ha nincs kéznél ilyen, akkor bármilyen lapos doboz is megfelelhet. A közepére helyezük a fa törzséül szolgáló hengert, amit rajzoljunk körbe. Valamilyen hegyes tárggyal szúrjuk ki a közepét, és körbe, sugárirányban, apró vágásokat készítsünk a kirajzolt kör széléig. Hajtsuk befelé a papírszeleteket! Ne vágjuk ki, mert a törzs beragasztásakor ezek a „fogak” megnövelik a ragasztási felületet, így sokkal stabilabban, erősebben fog állni a platánunk.

A doboz látszó felületét, a talajt kedvünk szerint fedjük be. Mivel a Japánkert meghatározó színe a zöld, ezért én erre a kerek részre is zöld kis mozaikokat ragasztottam, de ha te inkább a földszínű barnás-szürkés tónusokat szereted, az is hiteles és megfelelő.

A platánok törzse szürkés színű, többféle szürke kisebb, nagyobb foltokban. A törzsként szolgáló hengert ilyen papírokkal borítsd be! A henger egyik végét négy helyen be kell vágni, azaz negyedeljük, kb. egy cm mélységig. Ez mindenképpen felnőtt kezet igényel, kérj segítséget! Hogy könnyebben bele tudjuk majd illeszteni a lombkoronául szolgáló kartonokat, egy picit szélesíteni is szoktam a bevágásokon.

Vágjunk bele a lomb készítésébe! Két kört kell összecsisztatni, így egy térbeli formát nyerünk a két síkból. De mivel nem sűrű a lomb, ezért nem tele körökkel dolgozunk, hanem levegősítjük a síkokat. A fotón látható módon rajzoljuk be az erős, vastag ágakat, amikre majd a zöld foltokat, a lombrészeleteket fel tudjuk erősíteni. Sablonként én a sajtos dobozom másik felét használtam, ez a lomb körülbelüli méretét is behatárolja. Használt kartonra dolgoztam, aminek a színes oldalát szürke papírral borítottam be. A kirajzolásnál figyelj a szaggatott vonalakra, itt kell majd bevágni a kartonokat a lombrészek összecsisztatásához. Vágd ki az ágakat és próbáld ki, össze tudod-e jól csúsztatni a két részt, ha nem tökéletes, korrigálj!

Felöltöztetjük a még csupasz ágakat: kisebb, kb. gyufásdoboznyi zöld papírokból vágj ki szabálytalan formákat! A zöld inkább világosabb tónusú legyen, a platánlevelek nem sötét színűek. Hogy izgalmasabbá tegyük a felületet, ha van kedved, készíts nyomdát! A platánlevél formáját rajzold ki és vagy habgumiból vagy egy öreg radírból készítsd el a formát! Ha nehéz, hiszen ez aprólékos munka, kérj segítséget! Még egy kisebb krumpli is megteszi, a szüleid, nagyszüleid még biztosan emlékeznek a krumplinyomda készítésre. Ha esetleg van platánlevél alakú formalyukasztód, azzal is megbolondíthatod az egységes zöld felületet, de akkor vigyázz, de legyen túl sűrű a lyukasztás!

Miután a zöld felületet itt-ott nyomdáztad vagy kilyukasztottad, olyan hatást kelt, mint mikor egy fa lombját nézegetve éppen élesen látunk néhány levelet, de soha nem az összeset. Az előkészített zöld lombrészeleteket erősítsd az ágakra. Mindkét oldalon legyen beragasztva a felület, tehát a kartonok mindkét oldalán legyen zöld papír. Ha mindekét lomb-félel elkészültél, jöhet az összeillesztés! A közepénél, ahol a négy rész találkozik, csúsztasd a törzsbe, ahol a négy bevágást látod.

Kézműves foglalkoztató

Készíts bonsait!

Mintha tündérvilágba csöppennénk, mikor a bonsai-okat nézegetjük. Minden fának egyénisége van, magán hordozza gondozójának törődését, figyelmét és a kort, hiszen egy-egy ilyen pici növény hosszú évek aprólékos munkájának eredménye.

Szükséges anyagok és eszközök

vékony gallyak, lágy drót, gyöngyszemek, filchulladékok, zsenília gömböcskék, műanyagkupak, parafa hulladék, ragasztó

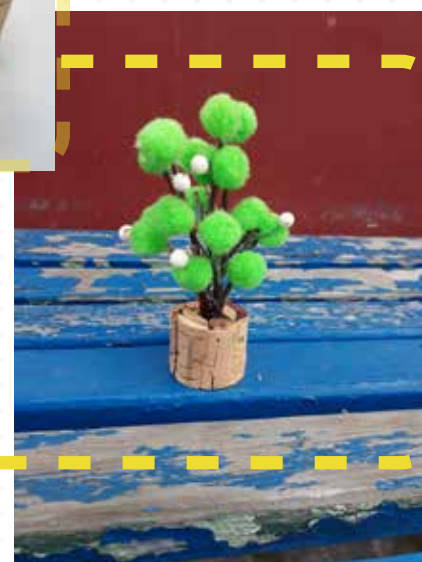
Sétálgatás közben gyűjts össze apró gallyakat, ezek lesznek miniatűr fácskád ágai, kötegbe fogva ezek alkotják a törzset is. A fácskád méretétől függően válassz hozzá egy kupakot, amiben stabilan meg tud állni a kis kompozíció. A bonsai szerves tartozéka a hozzá illő kaspó, színben, formában, hangulatban mindig olyat választanak, ami kiemeli a növényke szépségét és különlegességét, ne legyen tehát hivalkodó. Én semleges parafa darabkákkal borítottam be a kupakomat. A belsejébe is parafadugó darabkákat tettem, úgy, hogy a kis fa törzse középre beférjen majd.

Ha terméseket, bogyókat is szeretnél a mini fádra, akkor válassz ki pár egyforma gyöngyszemet. Lehet bármilyen színű, nekem fehér gyöngyeim voltak, abból készítettem a termést. Ha van otthon ékszerdrótod, akkor vágj le 6-8 szálat kb. 14-15 cm hosszúakat. Ha több szín áll rendelkezésedre, mindenképpen a zöldet válaszd! Fűzd a gyöngyszemet a szál közepére és sodord meg. Már erősebb a tartása a drótnak, de még mindig könnyen hajlítható. Tekerd rá az előkészített sodratokat egy-egy ágacskára!

Az ágacskákat egymás mellé téve elrendezgetjük, hogy minél inkább valami kicsi fára emlékeztessen.

Alul, a törzsnél külön is összefoghatjuk egy drótszállal, így könnyebb lesz a helyére, a kupakba ragasztani. Kisebb dugódarabokkal kitömöködjük a fennmaradó helyet, így biztosan stabilan áll a kis fa. Apró barnás papírdarabkákkal beragasztjuk a törzs körül a felületet, ezzel jelezzük a talajt. A bonsai annyira kicsi, hogy leveleit, lombját a mi papír-állatkertünkben csak erősen leegyszerűsített formában jelenítjük meg. Erre talán egy laza gömb-forma is megfelelő, amit több módon készíthetsz el. Ha tudsz zsenília gömböt szerezni, akkor a legegyszerűbb a dolgod. Ha nem, akkor valamilyen puhább papírból, krepp- vagy selyempapírból magad is meggyúrhatod, megsodorhatod. De ha van zöld kötő- vagy hímzőfonal otthon, abból is gombolyíthatsz kicsi gombócokat. A zöld gömböket a kis fa ágaira, közvetlenül a bogyók mellé ragaszd. Leggyorsabban ragasztópisztollyal haladhatsz, de más gyorskötésű ragasztó is tökéletesen tartja majd ezeket a kis lombrészleteket. Munka közben mindig nézd meg kicsit messzebről is a fácskát: hova kívánczik még lomb? hol túl nagy az úr? hol van még magányos bogyó? A bonsaiok alkotói is valóságos műalkotásként szemlélik fácskáikat, bokraikat, olyan gondnal és elmélyült figyelemmel metszik, alakítják, mint egy szobrász a plasztikáját.

Mikor felerősítetted az lombkoronát, nézd át újra a fácskát: igazítsd el a terméseket, minél kevésbé látszódjon a drót. Én pici zöld filchulladékokat is találtam a kincses dobozomban, ezekből apró levél-formákat vágtam ki a bogyók mellé. Ezeket is ragaszd a termések mellé, majd, mint egy elégedett művész, dőlj hátra és gyönyörködj el a művedben!

Kézműves foglalkoztató

Állatkerti térkép

Ha hétről-hétre követted a Készíts saját állatkertet! megjelenéseket a térképrészletek alapján a Fővárosi Állat és Növénykert szinte egész területét össze tudtad illeszteni.

A kézműves foglalkoztató segítségével elkészíthetted az egyes zónákban élő állatainkat otthon fellelhető anyagokból, akár hulladékból, maradék textilekből.

És ezzel a résszel, a Japánkerttel vagy ahogy mi neveztük el, Zöld sziget zónával elérkeztünk az utolsó zóna elkészítéséhez. És ígéretünkhöz hűen meglepetéssel is készültünk. Kézműves foglalkoztatónkat most nem egy térképrészlettel zárjuk, hanem irányítótáblákat készítettünk, hogy segítségükkel könnyen el tudjatok igazodni játék közben az állatkertetekben.

És megmutatjuk, hogy a mi állatkertünk hogy néz ki sorozatunk végén. Reméljük, hogy sok hasznos információval és sok-sok új ötlettel, élménnyel gazdagodtatok a nyár folyamán!

Köszönjük, hogy velünk tartottatok!

...ősszel folytatjuk!

Mi így képzeltek el a Japánkertet!

ÁLLATKERTI TÁBLÁK

Az állatkerti irányítótáblák segítségével könnyedén eligazodhatsz a saját magad által készített állatkertben. Egyszerűen elkészítheted a táblákat hurkapálca és gyurma segítségével.

Vágd méretre (ezt te határozod meg mekkora legyen) a hurkapálcákat. Az általunk adott színes táblafeliratokat nyomtasd ki és rajzolj rá egy fekete színű filctoll segítségével nyilakat. A nyilak irányát a te állatkerti elrendezésed szabja meg.

Ha megvannak a nyilak akkor ragasztózd be a táblád hátulját és már csak félbe kell hajtani a papírt, majd a hajtáshoz illeszteni a hurkapálcát és jól összenyomkodni a papírt, hogy a ragasztó összefogja a táblát.

A tábla akkor fog biztos lábakon állni, ha egy kis gyurmagömbbe dugod a hurkapálcát, majd helyezd ki a megfelelő helyre a táblád az állatkertedben.

KISSZIKLA

KISSZIKLA

NAGYTÓ

NAGYTÓ

AMERICA TROPICANA

AMERICA TROPICANA

AUSZTRÁLIA

AUSZTRÁLIA

NAGYSZIKLA

NAGYSZIKLA

SZAVANNA

SZAVANNA

ELEFÁNTHÁZ

ELEFÁNTHÁZ

JAPÁNKERT

JAPÁNKERT

MAJOMVILÁG

MAJOMVILÁG

RAGADOZÓK

RAGADOZÓK

MÉRGESHÁZ

MÉRGESHÁZ